

Marius Drugaș

- mariusdrugas@gmail.com
- <http://socioumane.ro/blog/mariusdrugas/>
- Clădirea Z
- Psihologia personalității: 10 ani de experiență și publicații
- Cerințe pentru examen

Caracterul

1. Ce este caracterul?
 - 1.1. Ce sunt trăsăturile?
 - 1.2. Ce sunt atitudinile?
2. Structura caracterului

Personalitate=
=temperament =
=caracter?

De cele mai multe ori,
prima impresie despre o
persoană NU include
trăsături caracteriale.

1. Ce este caracterul?

- La ce ne referim când spunem că o persoană „are caracter”?
- Caracter = intenționalitate?
- Literatura americană: „tot ce nu este temperament este caracter”

- **Caracter = sistem încheșat de trăsături și atitudini**
 - **Trăsătură = structură neuro-psihică având capacitatea de a interpreta stimuli echivalenți și de a ghida adaptarea comportamentală**
 - **Atitudine = modalitate internă de raportare la diferite laturi ale vieții**

- Caracter = schema de organizare a profilului psihomoral

= personalitate evaluată

- Caracterul se maturează secvențial, din copilăria mică până în perioada adultă

- Trăsăturile și atitudinile:
 - Se manifestă relativ constant
 - Sunt stabilizate, generalizate
 - Includ elemente cognitive, afective și volitive
 - Sunt asociate cu aprecieri valorice
 - Se formează de-a lungul întregii vieți
 - Sunt organizate ierarhic

2. Structura caracterului

- Trăsături și atitudini constituite într-un sistem stabil
- Stabilitate \neq rigiditate
 - Cinstitul care ajunge să mintă
 - Leneșul care devine harnic

- Criteriile de identificare a unei *trăsături*;
 - *Frecvența* cu care o persoană adoptă un anumit tip de adaptare la o situație
 - *Diversitatea situațiilor* în care persoana adoptă același stil de acțiune
 - *Intensitatea reacțiilor*

- Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească o trăsătură:
 - Să fie clar definită
 - Să fie mai mult decât o obișnuință
 - Să fie observabilă
 - Existența ei să poată fi demonstrată empiric
 - Să interacționeze cu alte trăsături
 - Să fie distribuită normal în populație
 - Să asigure consistența comportamentului

• Modelul lui Allport

- Trăsături comune

- Distribuite normal într-o populație ce împărtășește aceeași cultură

- Trăsături individuale

- Diferite de la individ la altul

- ***Trăsături cardinale*** – caracteristici importante ale personalității
- ***Trăsături centrale*** – apar probabil într-o caracterizare (scrisoare de recomandare)
- ***Trăsături secundare*** – similare cu obișnuințele, dar mai puțin generale

• Tipologia lui Eysenck

- Introversie/extraversie
- Neuroticism/stabilitate emoțională
- Psihoticism/forța eului

Baza biologică a personalității
Teoriile psihobiologice

- **Modelele *Big Five***

- Diferențele dintre persoane pot fi explicate prin prisma a cinci trăsături de personalitate

- **OCEAN**

- Openness to experience (creativ-noncreativ; variabil-rutinier)
- Conscientiousness (serios-frivol; responsabil-iresponsabil)
- Extroversion (încrezător-timid; spontan-inhibat)
- Agreeableness (cald-rece; politicos-aspru)
- Neuroticism (relaxat-stresat; excitabil-calm)

• **Atitudinile**

- Modalități de raportare a individului la anumite laturi ale vieții sau la propria persoană
- Structură tridimensională
 - Cognitivă
 - Afectiv-motivațională
 - Volitivă
- Posibilitatea existenței decalajelor între dimensiuni

- Sistemul funcționează automat și în mare parte subconștient

- Modificarea atitudinilor

- Reducerea intensității acestora
- Schimbarea direcției acestora

- Se asociază de regulă cu o stare de disonanță cognitivă

